

1 ΑΥΓΟΥΣΤ. 1852.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

ΦΥΛΛ. 57.

Η ΜΑΛΙΝΑΙΑ ΚΟΡΗ.

ΤΡΕΒΥΔΙΑΝΟΣ ΠΑΡΘΕΝΟΠΗ.

Εκ τῶν τοῦ Ἀγγ.λου Bulwer,

Μετάφρασις Χ. Α. Π.

(Συνέχεια. Ἰδὲ Φυλλ. 56.)

Ἐν τούτοις μελαγχολικός καὶ κατὰ τὴν διήγησιν ὁ Ἐγγένιος Σάιντ-Αμάν. Διηγεῖται ἡρώτα τὴν κυρίαν Ἀστιασέρ τί ὦρα ἦτο. Τοῦτο μόνον ἡρώτα. Ἐφαίνετο δὲ εἰς αὐτὸν ὅτι ὁ ἥλιος δὲν ἐρώτιζε τὸν οὐρανὸν, ὅτι ἄρσος δὲν ὑπῆρχεν εἰς τοὺς ἀέρας. Ἡ ἀγαπητὴ τοῦ μουσικῆ παρτημελήθη καὶ τὸ μελωδικὸν ὄργανόν του ἔλασε τὴν γλυκύτητά του, ἀρότου ἡ Λουκίλλα δὲν ἦτο παρούσα νὰ τὸν ἀκροασθῆ.

Φυσικῶ τῷ λόγῳ αἱ κηράσαι τῆς Μαλίνης ὄφειλον νὰ θεωρῶσιν μετὰ φθόνου τινὸς τὸν παρασκευαζόμενον γάμον τῆς Λουκίλλας μετὰ τοῦ Ἐγγενίου, αὐτῆς καὶ τὸν πλοῦτον ἐμεγεθύονον, καὶ τὴν κατὰ τὴν ἔμμεγαλοποίησιν καὶ ἐξημεγεθῆσιν, καὶ τὴν οὐκ ἴσως ὡραϊότητα ἐπεκόσμου, παρεμβάλλουσαι ἐξοπτιῆσαι, ὅτι μεγάλη ἐντούτοις συμφορὰ διὰ τὸ Ἄντινόν ἐκαίνο κάλλος ἦτο ἡ στέρησις τῶν ὀφθαλμῶν. Τὸ δυστύχημα τοῦτο ὁμῶς, δι' ὃ τοσοῦτον ἠλαττοῦντο πάντα τὰ ἄλλα προτερήματα, δὲν ἤρκει εἰς

τὸ νὰ κατευνάσῃ τὸν γενικὸν φθόνον εἰς τὰ γερωντα κόριτζα μάλιστα τῆς Μαλίνης ἢ τὴν κύρλωσιν τοῦ συζύγου δὲν ἐφάνετο ἀνυπόφορον ἀτύχημα! Εἰς μίαν πρὸ πάντων ὁ φθόνος ἔκαμεν ἐπαισθητὰς προσδούς· ἡ νέα αὕτη ἦν ἡ ὠρική καὶ ἀκαταμάχητος Ἰουλία. Ἡ σκέψις ὅτι ἡ ταπεινὴ καὶ παρηγκωνισμένη Λουκίλλα προτιμᾶτο αὐτῆς, ὅτι ἡ Λουκίλλα, ἢς ἡ ὑπαρξίς ἐλησημονεῖτο πάντοτε ἀπέναντί της, ἐμελλεν αἰφνιδίως ν' ἀναφανῆ περιβλεπτος, ὅτι ὑπῆρχεν εἰς τὸν κόσμον πρόσωπον νέον, πλούσιον, ὡραῖον, εἰς ὃ αὕτη ἦν μηδενὸς κατωτέρα, ἡ σκέψις αὕτη τὴν παρεζάλιζε παραβάλλουσα ἐαυτὴν πρὸς τὴν Λουκίλλαν, κατετρύχετο ὑπὸ τοῦ φθόνου καὶ τῆς ματαιότητος, καὶ τοι ἐγνώριζε καλῶς, ὅτι ἡ Λουκίλλα ποτὲ δὲν ἐπηνέθη ἐπὶ ὠραιότητι. « εἶναι ἀληθὲς » ἔλεγε πικρῶς, « ὅτι ὁ ἐρατῆς τῆς Λουκίλλας εἶναι τυφλός· ἀλλ' ὁ ἀγαπῶν τοιαύτην γυναῖκα πρέπει ἀναγκαιῶς νὰ ἦναι τυφλός. »

Διαρκούσης τῆς ἀπουσίας τῆς Λουκίλλας, ἡ Ἰουλία ἐπορεύετο συχνὰ εἰς τῆς Κ. Λετισσέρ· ἄς μὴ λημονήσωμεν ὅτι καὶ ἡ Λουκίλλα αὕτη τὴν εἶχε παρακλέσει νὰ πράττῃ οὕτω. Ἐρρόντισε δὲ καὶ ἀπαπειράθη, μετὰ σπανίας ἐπιτηδειότητος, ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν Λουκίλλαν, καὶ, ὠφελουμένη ἀπὸ τὰς παρεδόξους τῆς ἀνθρωπίνου καρδίας ἀλλοιώσεις, ἐσπούδασε βαθέως νὰ φηνῆ ἀρεστὴ, ν' ἀγαπηθῆ, ὅσον τοῦλάχιστον ἠδύνατο νὰ ἐμπνεύσῃ ἀγάπην.

Συνέλαβε λοιπὸν ἐγκάρδιον πρὸς τὴν Λουκίλλαν μῖσος, ἐπ. μόνουσα εἰς τὸ νὰ φηντάζεται, ὅτι οὐδὲν

ἄλλο ἢ ἡ πρώτη τυχαία συνάντησις ἐστέρησεν αὐτὴν τῆς κατακτῆσεώς της, μεθ' ἧς ἐπίστευεν, ὅτι ἡ εὐτυχία της ὄφειλε νὰ ἐνωθῇ. Ἐάν ὁ Σαιντ-Ἀμάν, μὴ ἀγαπήσας ποτὲ τὴν Λουκίλλαν, ἤθελε προτείνει τι εἰς τὴν Ἰουλίαν, ἡ δυστυχία του ἤθελε κάμει αὐτὴν νὰ τὸν ἀποβάλλῃ, καταφρονούσα καὶ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν νεότητά του. Ἀλλὰ τὸ νὰ ἦναι ἐραστής τῆς Λουκίλλας καὶ ἡ κατάκτησις αὐτῆ νὰ κερδηθῇ ἀπὸ τὴν Λουκίλλαν, ἀνύψει αὐτὸν εἰς ἀνωτέραν τῆς καταστάσεώς του περιωπὴν· κατὰ δυστυχίαν, ἐν μέσῳ τῆς θλίψεώς του, τὰ τεχνάσματ' αὐτῆ καὶ ἡ ωραιότης τῆς Ἰουλίας ἐμπαύονται ὀλοτελῶς διὰ τὴν πίστιν τοῦ Εὐγενίου πρὸς τὴν Λουκίλλαν, ὅστις τὴν ἠγάπα ὑπερποτε, καὶ ἐνόμιζεν ἀνθάδειαν πᾶσαν παρατῆρησιν κατὰ τῆς διαγωγῆς της.

« Εἶναι καιρὸς, βεβαίως καιρὸς εἶναι νὰ ἐπιστρέψῃ ἡ Λουκίλλα κυρία Λουτισσέρ! Βεβαίως ἠδύνατο νὰ πωλήσῃ εἰς Μαλίην ὅλα τὰ ἐργόχειρά της, » εἶπε μίαν ἡμέραν ὁ Σαιντ-Ἀμάν μελαγχολικῶς.

« Ὑπομονή, ἀγαπητέ μου φίλε, ὑπομονή! ἴσως θέλει ἐπιστρέψει αὐριον. »

« Αὐριον! ὡς ἴδωμεν· εἶναι μόνον ἕξ ὥραι—μόνον ἕξ, εἶσαι βεβαία; »

« Εἶναι ἀκριβῶς πέντε, ἀγαπητέ μου Εὐγένιε· θέλεις ν' ἀναγνώσω; Ἴδου ἐν νέον βιβλίον ἐκ Παρισίων, τὸ ὁποῖον ἔκαμε μέγαν θόρυβον. » εἶπεν ἡ Ἰουλίξ.

« Εἶσθε πολλὰ ὑποχωρητικῆ· πλὴν δὲν θέλω νὰ σᾶς ἐνοχλήσω. »

« Καμμία ἐνόχλησις. »

« Ἀλλ' ἐπιθυμῶ μᾶλλον νὰ μὴ λάβετε τὸν κόπον. »

« ὦ! ἂν ἐβλεπαν, » ἐστοχάσθη ἡ Ἰουλίξ, ἀπόσον ἤθελον διὰ τοῦτο τὸν τιμωρήσει. »

« Ἀκούω τροχοὺς ἀμαξίας, ποῖος διαβαίνει; βεβαίως πρέπει νὰ ἦναι ἡ ἐκ Βρυξελλῶν ἀμαξία, » εἶπεν ὁ Σαιντ-Ἀμάν ἀνορθούμενος « εἶναι ἡ ἡμέρα, ἡ ὥρα... ἄλλ' ὄχι· εἶναι μικρὰ τις ἀμαξία καὶ ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς καθέδρας του. »

Ἀλλ' οἱ τροχοὶ ἐπληθιάζον ὀλονέν, ἐστρέψαν τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ· ἡ ἀμαξία ἐστάθη πρὸ τῆς θύρας, καὶ αἰφνιδίως, περιχαρῆς ἡ Λουκίλλα ἐββήθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Εὐγενίου.

« Σταθῆτε! » εἶπεν ἐρυθρίασασα καὶ ἀνορθωθείσα.

« Συγχωρήσατέ με, Κύριε Λεκαίε. Ἀγαπητέ μου Εὐγένιε, ἔφερα μαζί μου ἄνθρωπον, ὅστις, διὰ τῆς εὐλογίας τοῦ Θεοῦ, θέλει ἰατρεύσει τοὺς ὀφθαλμούς σου. »

« Δὲν πρέπει νὰ τρέχωμεν, κόρη μου, » εἶπεν ὁ ἰατρός, « πᾶν ἄλλο προτιμότερον ἢ ἡ ἀποτυχία. »

Συντέμνω τὸ μέρος τοῦτο τῆς ἱστορίας μου, ἀγαπητῆ Παρθενόπη. Ὁ ἰατρός ἐξέτασε τὸν Σαιντ-Ἀμάν, καὶ τῆς ἐξετάσεώς του τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἡ πεποιθήσις περὶ τῆς πιθανότητος τῆς θεραπείας τοῦ πάσχοντος. Ὁ Σαιντ-Ἀμάν μετὰ χαρᾶς συγκατένευσεν εἰς τὴν δοκιμασίαν τῆς ἐγχειρίσεως. Ἐπέτυχεν· καὶ ὁ τυφλὸς ἀνέδραμεν! ὦ! ὅποιοι ὑπῆρξαν οἱ στοχασμοὶ τῆς Λουκίλλας, ὅποια ἡ συγκίνησις της, καὶ ὅποια ἡ χαρὰ ὅταν ἔμαθεν ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς ὁδοιπρίας της ἐπληρώθη! Τοσοῦτον δὲ ἰσχυρὰ ἦτον ἡ χαρὰ αὐτῆ, ὥστε πᾶς ὁ γινώσκων τὰς ἀδιαλείπτους τῆς ἀνθρωπί-

νου ζωῆς περιπετείας ἠδύνατο ἐκ τῆς σφοδρότητος τοῦ πάθους νὰ προμαντεύσῃ πᾶσαν πικρότεραι λύπαι εἶναι πεπρωμένον νὰ ἐπέλθωσιν.

Ἐνῶ δὲ βαθμηδὸν τὸ νέον αἰσθητήριον τοῦ ἀσθενοῦς ἀνελάμβανε καὶ ἐσυνείθιζεν εἰς τὸ φῶς, ἡ πρώτη καὶ μόνη ἐπιθυμία του ἦτο νὰ ἴδῃ τὴν Λουκίλλαν.

« Ὅχι, μὴ μὲ ἀφύσσετε νὰ τὴν ἴδω μόνην· θέλω νὰ τὴν ἴδω ἐν μέσῳ ὄλων σας, διότι θέλω νὰ σᾶς πείσω, ὅτι ὁ ὀφθαλμὸς τῆς καρδίας ποτὲ δὲν ἀπατάται. Μετὰ φόβου, μετὰ πενήθιμου προαισθητικῆς, ἡ Λουκίλλα ὑπέκουσε, διότι ὁ Εὐγένιος δὲν ὑπέφερε παρακοήν. Ὅθεν ὁ πατήρ, ἡ μήτηρ, ἡ Ἰουλίξ, ἡ Λουκίλλα, αἱ νεώτεραι τῆς Ἰουλίας ἀδελφὴ συνῆλθον εἰς τὴν μικρὰν αἴθουσαν· ἡ θύρα ἠνοίχθη, καὶ ὁ Σαιντ-Ἀμάν ἐστάθη ἐπὶ τοῦ κτωφλίου διστάζων. Ἐν βλέμμα ῥιφθὲν πέραξ τὸν ἤρκεσεν. Ἡ μορφή του ἀνέλαμψεν ἀφῆκε κραυγὴν χαρᾶς. « Ἡ Λουκίλλα! Λουκίλλα! ἀνέκραξε, εἶσαι σὺ, σὲ γνωρίζω, σὲ μόνην! » καὶ εἰσορμήσας, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τῆς Ἰουλίας! »

Ἐρυθρὰ, ὑπερήφανος, θριαμβεύουσα ἡ Ἰουλίξ ἐββήθη ἐπ' αὐτοῦ φλογερὰ βλέμματα. Ἡ Λουκίλλα δὲ τὸν εἶχεν ἀπατήσει.

« Ἐχετε λάθος, ἀπατάσθε, » εἶπεν ἡ μήτηρ τῆς Λουκίλλας τεθορυβημένη. « Εκείνη εἶναι ἡ ἐξαδέλφη της Ἰουλίξ· αὕτη εἶναι ἡ Λουκίλλα. »

Ὁ Σαιντ-Ἀμάν ἀνέκυψεν, ἐστράφη, εἶδε τὴν Λουκίλλαν, καὶ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν πύχθη ἡ ἀθλία νὰ ἦτον εἰς τὸν τάφον. Ἐκπληξίς, ἀπασδόλωσις, ἀπελπισία, μανία σχεδὸν ἐζωγραφίζετο εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Εὐγενίου· εἰς τὴν νύκτα τῶν ὀφθαλμῶν του ἐπλαττε χροσὰ ὄνειρα, ἀπέχοντα τῆς ἀληθείας. Καί τοι, ὄλος νέος ὡς πρὸς τὴν παρτήρησιν τῆς δυστυχίας, τῆς ἀπελπισίας, τῆς προσβολῆς ἦν τὸ βλέμμα του ἐπὶ τῆς Λουκίλλας ἐπέβρεν, ἐνόησε μετὰ τὴν πρώτην ἐκρήξιν τῆς ἐκπλήξεως, ὅτι δὲν ὄφειλε νὰ εὐχαριστήσῃ οὕτω τὴν πρόξενον τῆς ἰατρείας τῶν ὀφθαλμῶν του. Ἐσπευσε λοιπὸν νὰ διορθώσῃ τὸ σφάλμα του· φεῦ! πῶς ἠδύνατο νὰ διορθωθῇ!

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἡ εὐτυχία τῆς Λουκίλλας ἐτελείωσε· τὸ μαγικὸν τῆς οἰκοδόμημα κατέπεσεν εἰς κόριν, ἡ θαυματουργὸς ῥάβδος συνεθλάσθη, τὸ φάσμα τῆς εὐδαιμονίας ἐχάθη εἰς τοὺς ἀνέμους, καὶ ἡ φωτεινὴ ἀγαλλίσις δὲν διέκρινε πλέον τὴν χώραν, ἐν ἧ' ἔζη χωρισμένη ἀπὸ τοῦ λοιποῦ κόσμου. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι οἱ λόγοι τοῦ Σαιντ-Ἀμάν ἦσαν φιλοσοφικῶς, ὅτι ἐνόμιετο μετὰ βαθείας εὐγνωμοσύνης πᾶν ὅ,τι ὑπὲρ αὐτοῦ ἡ δυστυχὴς ἐπραξεν, ὅτι ἐβίαζε πάλιν ἑαυτὸν νὰ εἴπῃ ἐκ νέου « Ἡ Λουκίλλα εἶναι εὐεργετήριά μου! » καὶ κατηράτο ἑαυτὸν ὅτι αἱ ἰδέαι, ἃς ὑπὲρ αὐτῆς εἶχε μορφώσει, ἀπέπτυσεν. Ποῦ τὸ πάθος τῶν λόγων του; Ποῦ ἡ θερμότης τῆς φωνῆς του; Ποῦ ἡ συγκίνησις τὴν ὁποίαν τὸ βῆμα τῆς ἡ φωνῆς της ἀπατέλου προτέρου εἰς τὴν ψυχὴν του; Ὅτε εὐρίσκοντο μόνοι, ἐθορυβεῖτο, ἀνησυχεῖ, ἦτο ψυχρὸς, αἱ χεῖρές του δὲν ἐζήταν πλέον τὰς χεῖρας της· ἡ ψυχὴ του δὲν παρεπονεῖτο πλέον, ὅποσον ἔλλειπεν ἀπὸ πλησίον του. Εὐρισκόμενος ἐν μέσῳ τῆς οἰκογενειακῆς συντροφίας, ἐφάνετο ἡσυχότερος

ἀλλ' ἐσπευδε νὰ στρέψη τοὺς ὀφθαλμοὺς του πρὸς τὴν ἀνοίξασαν αὐτοὺς εἰς τὸ φῶς; Δὲν περιεφέροντο ἐκ διαλειμμάτων μετ' εὐγλώττου θαυμασμοῦ εἰς τὴν βαδινὴν καὶ ὠραίαν μορφήν τῆς θριαμβευούσης Ἰουλίας; Ἡ μεταβολὴ αὕτη, πιστευσέ με, δὲν ἐδείχθη εἰς μίαν ἡμέραν, ἢ εἰς μίαν ἐβδομάδα, ἀλλ' ἐκάστην ἡμέραν πύζαντο ἐπὶ μᾶλλον καὶ ἐπὶ μᾶλλον. Καὶ τοὶ καταμαγευμένοι ὑπὸ τοῦ κάλλους τῆς Ἰουλίας, ὁ Σαίντ-Αμάν, δὲν ἤθελεν ἴσως ποτὲ ὑπομείνῃ νὰ καταστῇ ἕνος ἀχαριστίας, ἣν ἐπροσπάθησε μετὰ πικροῦ ἐλέγχου συνειδήσεως νὰ κατὰπυλεμίση ἢ ἐνοχῇ αὐτὴ δὲν προήρχετο παρ' αὐτῷ ἐκ τῆς ὀλεθρῆς ἀντιθέσεως, ἣν, εἰς τὴν πρώτην τοῦ προφητικοῦ ἐνθουσιασμοῦ του ἐξήφην, ἢ Ἰουλίαν ἔθεσε πρὸ τῆς Λουκίλλας, ἀλλ' ἐκ τοῦ ὅτι, μὴ μορφώσας στερεάν τινα καὶ ζῶσαν ἰδέαν περὶ τῆς πραγματικῆς ὠραιότητος, δὲν ἠδύνατο νὰ θεραπεύσῃ τὴν ἀπάτην τῆς φαντασίας καὶ τῶν ὀνείρων του. Ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ τὴν Λουκίλλαν νέαν, χαριτόβρυτον, ἔχουσαν ὀφθαλμοὺς ἀποπνέοντες ἔρωτα, καὶ μόνην ἀντίθεσιν φέρουσαν τὴν ταπεινὴν καὶ πενηγρὰν κατάστασιν τῶν γονέων της. Οὕτως ἡ νίκη τῆς Λουκίλλας ἤθελε συμπληρωθῇ πρὶν ὁ ἔραστής αὐτῆς ἀνακαλύψῃ ὅτι αὕτη ἦτον ἡ ὀλιγώτερον ὠραία τῶν ἄλλων. Προσέτι ἡ ἀπιστία αὕτη δὲν ἤθελέ ποτε διαρκέσει πέραν τῶν πρώτων ὀλίγων ἡμερῶν, ἐὰν τὸ μάταιον καὶ πονηρὸν ἀντικείμενον αὐτῆς δὲν ἐξήσκει πᾶσαν τεχνουργίαν, πᾶσαν τὴν δύναμιν καὶ γοητείαν τῆς ὠραιότητός της πρὸς ἐξακολούθησιν καὶ πρόοδον τοῦ κακοῦ τούτου ἀποτελέσματος. Ἡ ἀτυχὴς Λουκίλλα, τοσοῦτον βαθέως αἰσθανθεῖσα τὴν ἐγωϊστικὴν μεταβολὴν τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀγάπης της, δειλὴ καὶ ἑαυτὴν, καὶ ἅμα ὑπερήφανος ἕνεκα τῆς δειλίας κούτης, μὴ οὐσα πλέον περιζήτητος, μήτε ἀναγκαία, μήτε ἀγαπωμένη, δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ τὴν σκληρὰν ἀντιπαράθεσιν τοῦ παρελθόντος πρὸς τὸ ἐνεστώδες. Εἰσδύσασα ἀποφασιστικῶς εἰς τὸν θάλαμον της ἀφῆθη εἰς τὴν ῥοὴν τῶν δακρύων της, καὶ οὕτω, κατὰ δυστυχίαν, ἐν τῇ ἡμερουσίῳ ἀπουσίᾳ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτῆς, δεδομένης εἰς τὸ ἐργόχειρον καὶ εἰς τὴν οἰκιακὴν θεραπείαν, ἀφῆκεν εἰς τὴν Ἰουλίαν προχειροτάτας εὐκολίας πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἰσχύος, ἣν εἶχεν ἀρχίσαι νὰ ἐξασκῇ ὄχι εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ' εἰς τὰς αἰσθήσεις τοῦ Σαίντ-Αμάν. Ἐν ταῦτοις μὴ κατανοοῦσα εἰσέτι, ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ γεννησιότητι τοῦ νοῦς της, ὀλόκληρον τὸ μέγεθος τῆς δυστυχίας της, ἐκολακεύετο ἐνίοτε, δυστυχὴς νέα! ὑπὸ τῆς ἐλπίδος, ὅτι ἐὰν ὑπανδρεύετο καὶ εἰς τὰ μύρια τῆς φιλίας εἰσῆρχετο, ὁ ἀνεκλάλητος ἔρωτος, τὸν ὅποιον ὑπὲρ τοῦ Εὐγενίου ἔτρεφεν, ἤθελεν ἀφ' ἑαυτοῦ ἀναπτύχθῃ, μεγαλυνθῇ καὶ φανῇ ἐνώπιον αὐτοῦ λαμπρότερος ἢ εἰς τὴν παρούσαν αὐτῆς θέσιν. καὶ ὅτι ἐμελλεν ἴσως νὰ ἀνγκτήσῃ καρδίαν τοσοῦτον ἐμπειθῶς εἰς αὐτὴν ἀφιερωθείσαν. Ὅθεν δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ, ὅτι διὰ παντὸς αἰ ἐλπίδες αὐτῆς ἐματαιώθησαν. Τοιαῦτα ὀνειροπολοῦσα ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς μικρᾶς εὐτυχίας, ἣτις οὕτω τῇ ἀπελείπετο. Ὁ Σαίντ-Αμάν ἐπρότεινε τὴν ταχεῖαν σύζευξίν των, ἀλλὰ μετὰ ποίων ψυχρῶν λόγων! Καὶ πραγματικῶς

ἠύχετο μὲν ν' ἀπαλλάξῃ ἑαυτὸν βαθύτερας ἀχαριστίας, ἢ ὅσπην εἶχεν ἤδη ἐκφράσει, ἐσκέπτετο δὲ ματαίως ὅτι ὁ διχόραγος τοῦ ἔρωτος κάλαμος ἠδύνατο καὶ αὐτὸς νὰ δεθῇ καὶ νὰ καταστῇ στερεώτερος ὑπὸ τῶν δεσμῶν τοῦ καθήκοντος ἐπὶ τέλους, ἠλπίζεν ἐνθέρμως, ὅτι ἡ χεὶρ, ἡ περιουσία, ἡ φιλία, καὶ ἡ εὐγενὴς αὐτοῦ συμπεριφορὰ ἠδύνατο ν' ἀποδώσωσιν εἰς τὴν Λουκίλλαν τὴν μόνην ἀνταμοιβήν, ἣν ἤδη ἠδύνατο νὰ διαθέτῃ. Ἀλλ' ἐν ταῦτοις μένων πολλάκις μόνος μετὰ τῆς Ἰουλίας, ἦτις κατέβαλε πᾶσαν σπουδὴν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ θριάμβου της ἐπὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ, ὁ Σαίντ-Αμάν, τοσοῦτον ἀνεπαισθητικῶς μετεβλήθη, ὥστε διαλογίζετο περὶ λίαν διαφόρου ἀνταμοιβῆς ὑπὲρ τῆς Λουκίλλας, πρὸς ἣν διετέλει ὀφειλέτης ἀνεξαντλήτου ὀφλήματος.

Ὅπισθεν τῆς οἰκίας ὑπῆρχε κήπος περιέχων μικρὸν ἄλσος, ἐνθα πολλάκις ὁ Εὐγένιος καὶ ἡ Λουκίλλα συνεκάθηnton κατὰ τὰς θερινὰς ἑσπέρας παρῆλθον διὰ παντὸς αἰ ὄραι τῆς τῆς εὐτυχίας ἐκεῖναι! Πρωτὴν τινὰ ἡ Λουκίλλα καθημένη περίλυπος εἰς τὸν θάλαμον της ἤκουσε τὸν ἦχον τοῦ αὐλοῦ περιπαθῶς διαχεόμενον εἰς τὴν ἀγαπητὴν καὶ ἱερὰν ταύτην σκιάδα. Ὁ ἦχος οὗτος διήγειρε τὰ δακρυά της, ἀπίρους μελαγχολικὰς ἀναμνήσεις, καὶ ἐγλύκαινε τὴν εἰκόνα τοῦ ἀχαρίστου φίλου εἰς τὴν φαντασίαν της. ἤρχισε νὰ ἐπιπλήττῃ ἑαυτὴν, ὅτι πολλάκις ὑπεχώρησεν εἰς τὰς ἀγριωθεῖσας σκέψεις, καὶ, καταβληθεῖσα ὑπὸ τῆς ψυχρότητός του, ἀφῆκεν αὐτὸν τοσάκις μόνον, χωρὶς νὰ τολμήσῃ ἀρκούντως νὰ τὸν παραστήσῃ τὴν τρυφερότητα, ἣτις, ἐν τῇ ἀπλῇ μετριοφροσύνῃ αὐτῆς, καθίστα τὸ μόνον ἐπὶ τοῦ ἔρωτός του δικαίωμα. « Ἴσως εἶναι μόνος τώρα, » εἶπε καθ' ἑαυτὴν, « ὁ σκοπὸς οὗτος εἶν' ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἤξεύρει ὅτι ἀγαπᾷ. » Καὶ μετὰ παλλούσης καρδίας καταβάσα ἐκ τοῦ θαλάμου, ἐδράμειν εἰς τὸ ἄλσος. Μόλις δ' ἐξῆλθε τοῦ θαλάμου, ὁ αὐλὸς ἔπαυσε, καὶ πλησιάσασα εἰς τὰ δένδρα, ἤκουσε φωνάς, τὴν φωνὴν τῆς Ἰουλίας περιλύπου, καὶ τὴν τοῦ Εὐγενίου παρηγοροῦντος αὐτῆν. Φοδερὸν προαίσθημα τὴν κατέλαβε, τὰ γόνατά της ἐκάρθησαν καὶ ἔπεσε κατὰ γῆς.

« Ναι, συζεύξου αὐτὴν, λησμονήσέ με, » ἔλεγεν ἡ Ἰουλία α εἰς ὀλίγας ἡμέρας θέλεις ἀνήκει εἰς ἄλλην, καὶ ἐμὲ, ἐμὲ, συγχώρησέ με Εὐγένιε! κατετάραξά τὴν εὐτυχίαν σου. Εἶμαι ἀρκετὰ τιμωρημένη. Ἡ καρδία μου συντρίβεται ἀπὸ τὸν ἔρωτά σου, » καὶ λυγμοὶ ἐπνίξαν τὴν φωνὴν τῆς Ἰουλίας.

« ὦ! μὴ μὲ λέγῃς ταῦτα, » εἶπεν ὁ Σαίντ-Αμάν. « Μόνος ἐγὼ εἶμαι ἀξιοκατάκριτος. Ἠπάτησα καὶ τὰς δύο ὁ ἀχάριστος. ὦ! ἀφ' ἧς ὥρας οἱ ὀφθαλμοί μου ἠνοιχθησαν καὶ σὲ εἶδον, νέαν ἐποτίσθην ζωὴν, καὶ ὁ ἥλιος αὐτὸς μ' ἐφάνη ἦπτον λαμπρὸς ἢ ἡ ὠραιότης σου. Ἀλλὰ, ἀλλ' ἄφησέ με νὰ λησμονήσω τὴν ὄραν ἐκείνην. Τί δὲν χρεωστῶ εἰς τὴν Λουκίλλαν; Θέλω διαμεῖναι δυστυχὴς, καὶ ἀξίως διότι, θέλω ποτὲ δυνηθῇ νὰ λησμονήσω, Ἰουλία, ὅτι ἐφαρμάκευσα τὴν ζωὴν σου μὲ τὸν δυστυχῆ ἔρωτά μας; Ἀλλ' ὅ,τι δύναμαι νὰ δώσω, τὴν χεῖρά μου, τὴν οἰκίαν μου, τὴν ζωὴν μου, τὰ πάντα πρέπει νὰ ἡ-

ναι ιδικά της. Ὅχι, Ἰουλία, ὄχι! τί σημαίνει τὸ βλέμμα τοῦτο; δύναμαι ἄλλως νὰ πράξω; δύναμαι ἄλλως νὰ ὀνειρευθῶ; Ὅποιαδήποτε ἡ θυσία, δὲν πρέπει νὰ τὴν ἐκτελέσω; ὦ! ὅ,τι ὀφείλω εἰς τὴν Λουκίλλαν εἶναι, ὅτι οὐτε διὰ τοῦ στοχασμοῦ πρέπει πλέον νὰ σὲ ἴδω! •

Ἡ Λουκίλλα δὲν ἐστάθη ν' ἀκούσῃ πλεיותרὰ μετὰ τοῦ αὐτοῦ σιγαλέου βήματος, μεθ' οὗ ἦλθε ν' ἀκούσῃ τὰς φρικτὰς τρύτας λέξεις, ἐπέστρεψεν αὐθὺς εἰς τὸν πένθιμον κοιτῶνά της.

Τὴν αὐτὴν ἐσπέραν, ἐνῶ ὁ Σαίντ-Ἀμάν ἐκίθητο μόνος εἰς τὸν θάλαμόν του, ἔκουσεν ἑλαφρὸν κτύπον ἐπὶ τῆς θύρας. « Εἰσέλθετε » εἶπε, καὶ ἡ Λουκίλλα εἰσήλθε. Ἐστάθη τετραγυμμένος. ἠθέλησε νὰ λάβῃ τὴν χεῖρά της, ἀλλ' ἡ Λουκίλλα τὸν ἄθρησεν ἑλαφρῶς. Καθίσασα ἀπέναντι αὐτοῦ καὶ κλίναςα κάτω τὰ βλέμματά, τὸν ὠμίλησεν οὕτως.

« Ἀγαπητέ μου Εὐγένιε, δηλ. Κ. Σαίντ-Ἀμάν, ὑπάρχει συλλογισμὸς τις εἰς τὸν νοῦν μου τὸν ὁποῖον νομίζω κάλλιον νὰ ἐκφράσω. Ἀλλ' ἐάν οἱ λόγοι μου δὲν μεταφράσωσι καλῶς τὸν στοχασμὸν μου, δὲν πρέπει νὰ ὀργισθῆτε κατὰ τῆς Λουκίλλας· καθότι δὲν εἶναι τόσον εὐκόλον πράγμα νὰ ἐκφράσῃ τις ὅ,τι βαθέως αἰσθάνεται. » Ἐρυθρῶν καὶ ὑποπτύων τὴν ἀλήθειαν, ὁ Σαίντ-Ἀμάν ἠθέλησε νὰ τὴν διακόψῃ ἐνταῦθα, ἀλλ' ἡ Λουκίλλα τῷ ἐσύσπησε κατεσπυρισμένως πως τὴν σιωπὴν καὶ ἐξηκολούθησεν.

« Ἐνθυμεῖσθε ὅτι, ὅταν ἤρχισατε νὰ μὲ ἀγαπᾶτε, συνείδηξα νὰ σᾶς λέγω ὅτι ὁ ἔρωσ σας ἤθελε παύσει, ἂν ἠδύνασθε νὰ ἰδῆτε πόσον ἤμην ἀναξία τῆς ἀγάπης σας; Δὲν ἠπάτησα ἐμκυτὴν, Εὐγένιε. Ἦμην πάντοτε βεβαία ὅτι ἡ αἰτία τῆς ἀγάπης σας προήρχετο ἀναγκαιῶς ἐκ τῆς θλίψεώς σας. Ἀλλ' ὅμως ὑπὲρ ὅλα ταῦτα, δὲν ὀνειρευθῆν, δὲν ἐπόθησα ἄλλο εἰμὴ τὴν εὐτυχίαν σας. Ὁ θεὸς γνωρίζει, ὅτι ἐάν πάλιν, περιπατοῦσα γυμνάπους, καὶ πορευομένη ὄχ' εἰς τὴν Κολωνίαν, ἀλλ' εἰς τὴν Ρώμην, εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς, ἠδύναμην νὰ σᾶς σώσω ἀπὸ μικροτέρων τῆς τυφλώσεως δυστυχίαν, ἤθελον περιχρῆς πράξει τοῦτο. Ναι, ἔστω καὶ ἂν προσφῆτασαν ἄλλοις τοὺς πικρὰς λόγους, τοὺς ὁποῖους ἐπιστρέφουσα ἐμελλον ν' ἀκούσω ψυχρῶς· μὴ μὲ λησμονήσετε ὅλως διόλου, ἀλλ' ἡ μόνη τιμωρία μου εἶ; ἦναι ὅ,τι ἐγείνε! . . » Ὁλίγα δάκρυα ἔρρευσαν φυσικῶς ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Λουκίλλας. Ὁ Σαίντ-Ἀμάν βαθέως προσὸληθεὶς ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν του μετὰ τὰς χεῖράς του, μὴ δυνάμενος νὰ τὴν διακόψῃ. Ἡ Λουκίλλα ἐξηκολούθησεν.

« Ὅ,τι προεῖδα, συνέδη, δὲν εἶμαι πλέον διὰ σᾶς ὅ,τι ἀπὸς ἐξ ἀρχῆς ἤμην, ὅτε ἐδύνασθε νὰ ἐνδύετε τὴν πενιχρὰν καὶ ἀπλὴν μορφήν μου μετ' ἀνυπάρκτου ὠραιότητος ἐνδυμα· εἶν' ἀληθὲς ὅτι ἠθελήσατε νὰ μὲ νυμφευθῆτε ἐπὶ τέλους· ἀλλ' εἶμαι ὑπερφανος, Εὐγένιε, καὶ δὲν δύναμαι ν' ἀντικαταστήσω τὴν χάριν, ἐνθα ἀπὸς ὑπῆρξεν ὁ ἔρωσ. Ἀλλὰ δὲν εἶμαι τόσον ἀδίκος ὥστε νὰ σᾶς μέμψωμαι, καθότι ἡ μεταβολὴ ἦτο φυσικὴ, ἀναπόφευκτος, καὶ ἐπομένως ὀφείλον νὰ ἠμάρκησθω κατ' αὐτῆς· ἀλλ' ὑπετάχην πλέον, πρέπει νὰ χωρισθῶμεν. Ἀγαπᾶτε τὴν Ἰουλίαν, πολλὰ φυσικῶν

πράγμα! σᾶς ἀγαπᾶ, καὶ ἡ Ἰουλίαν, τί παράξενον! τί περιπλέον συνέδη εἰς τὴν πιθανὴν ῥοπήν τῶν πραγμάτων; Ἡ Ἰουλίαν σᾶς ἀγαπᾶ, ὄχι ἀκόμη, ἴσως, τόντον πολὺ ὅσον ἐγὼ σᾶς ἠγάπων· διότι ἡ Ἰουλίαν δὲν σᾶς γνωρίζει ὅσον ἐγὼ, καὶ, συνειθισμένη καθ' ὅλην τῆς τὴν ζωὴν νὰ θριαμβεύῃ, δὲν δύναται νὰ αἰσθανθῇ τὴν χάριν ὡς τὴν ἡσθάνθη ἐγὼ, φανταζομένη, ὅτι ἀγαπᾶμαι. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο θέλει γίνεαι, τοῦ θεοῦ βοηθοῦντος! — Ὑγίαινε! Ὑγίαινε διὰ παντός, προσφιλέττατε Εὐγένιε! σὲ ἀφίνω· δὲν ἔχεις πλέον ἀνάγκην ἐμοῦ. Ἦδη εἶσαι ἀνεξάρτητος καὶ ἐλευθέρως ἀπὸ τῆς Λουκίλλας. — Ὅπου καὶ ἂν ὑπάγῃς, χίλιαι ἄλλαι δύνανται νὰ καθέξωσι τὴν θέσιν μου. — Ὑγίαινε! »

Ἡ Λουκίλλα ἐγερθεῖσα ἀπεσύρατο ἤδη· ἀλλ' ὁ Εὐγένιος ἀρπάσας τὴν χεῖρά της, ἦν μάτην ἐδοκίμασε ν' ἀποσπάσῃ ἡ Λουκίλλα, ἀπέδωκεν ἐμπαλῶς ὅλας τὰς ἐπιπλήξεις εἰς ἑαυτὸν καὶ εὐγλόττως ἠμίλησε κατὰ τῆς ἀποφάσεώς της.

« Ὁμολογῶ ὅτι ἀπεπλανήθην διὰ τινὰ στιγμήν. Ὁμολογῶ ὅτι ἡ ὠραιότης τῆς Ἰουλίαν με κατέστησεν ἥττον εὐαίσθητον εἰς τὸν θερμότερον καὶ ἰσρώτερον, πρὸς σὲ ἔρωτά μου! Ἀλλὰ, συγχώρησέ με, φιλιτάτη Λουκίλλα· ἤδη ἐπιστρέφω πρὸς σὲ ὅ,τι ἀπὸς ἡσθάνθη ὑπὲρ σοῦ! ὦ! μὴ μ' ἐγκαταλείψῃς, Λουκίλλα! δὲν εἶναι δυνατόν νὰ χωρισθῶμεν ποτέ. Δοκίμασε, μόνον! δοκίμασέ με· ἐάν ποτὲ ἡ καρδίαν μου ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ σοῦ, ὦ! τότε, ἀφῆσέ με τότε, Λουκίλλα εἰς τὴν τύψιν τῆς συνειδήσεώς μου! »

Ἡ Λουκίλλα δὲν ἐνέδωκε, διότι ἐπίστευσεν ὅτι ἡ παράκλησις του δὲν ἦτον εἰμὴ στιγμιαῖος ἐνθουσιασμός· ἡσθάνθη ὅτι ἐνυπῆρχεν ἀρετὴ εἰς τὴν ὑπερηφάνειάν της, καὶ ὅτι ἐχρεώσεται νὰ τὸν ἀφῆσιν. Μάτην ὁ Εὐγένιος ἀντέτεινε, μάτην οἱ ἐναγκαλισμοὶ του, καὶ παρακλήσεις του. Μάτην τῷ ἀνέφερε τὴν δεδομένην ὑπόσχεσίν του, τὴν ἀμοιβαϊότητα τῶν λόγων των καὶ τὸ γῆρας τῶν γονέων της, τῶν ὁποῖων ἡ εὐτυχία θέλει στερεωθῆ διὰ τῆς ἐνώσεώς των.

« Πῶς, γωρὶς νὰ προσβάλω τὴν τιμὴν μου, δύναμαι νὰ σ' ἐγκαταλείψω καὶ νὰ νυμφευθῶ ἄλλαν; »

« Ἐμπιστεύθητε τοῦτο, ἐμπιστεύθητε τὰ πάντα εἰς ἐμὲ, » ἀπεκρίθη ἡ Λουκίλλα· ἐγὼ θέλω φροντίσει περὶ τῆς τιμῆς σας· οὐδεμίαν περὶ τοῦτου ἀμφιβολίαν. Τοῦτο μόνον σᾶς παρακαλῶ, μὴν ἀφήσετε νὰ τελεσθῇ ὁ μετὰ τῆς Ἰουλίαν γάμος σας ἐνταῦθα, ὑπὸ τὴν τῶν γονέων μου. Τοῦτο σᾶς παρακαλῶ, τοῦτο περιμένουν ἀπὸ σας καὶ οἱ γονεῖς μου. Ὁ θεὸς νὰ σᾶς εὐλογῆσῃ! Μὴ φαντάζεσθε, ἀγαπητὲ Εὐγένιε, ὅτι θέλω ζῆσαι δυστυχῆς· διότι ὅποιαδήποτε εὐτυχίαν σᾶς χαρίτῃ ὁ κόσμος, δὲν θέλω καὶ ἐγὼ λαγίζεσθαι ὡς συντελοῦσα εἰς τὴν χάριν σας; Ἡ ἰδέαν αὐτὴν μὲ παρηγορεῖ. »

Καὶ ὀλισθήσασα ἀπὸ τὸν βραχίονά του, ἀφῆκεν αὐτὸν εἰς μοναζίαν πολὺ μικροτέραν καὶ αὐτῆς τῆς τυφλώσεως. Τὴν αὐτὴν νύκτα ἡ Λουκίλλα ἐξῆλθε τὴν μητέρα της, πρὸς ἣν ἐξεμυστηρῆσατο τὰ πάντα. Πικραλεῖπω τοὺς λόγους εὖς ἐξέθεσε, τὰ ἐπιχειρήματα ἅτιν' ἀντέτεκεν· ἐπέβαλε μᾶλλον τὴν θέλησίν της ἢ ἐπεισε, καὶ ἀφίνοισα εἰς τὴν μητέρα της τὴν θλίψη.

ρὴν φροντίδα τοῦ ν' ἀναγγείλῃ εἰς τὸν πατέρα τῆς τὴν ἀμεπίθλητον ἀπόρασιν τῆς, ἀνεχώρησε, τὴν ἐπομένῃν πρωΐαν, ἀπὸ τὴν Μαλίην, καὶ με καρδίαν ἔλην ἐντιμον καὶ ὄλωσ καρτερικὴν ἐπορεύθη εἰς τῆς θείας τῆς, τὴν ἐπίσκεψιν τῆς ὁποίας ἐπὶ τοσοῦτον κίον εἶχεν ἀναβάσει.

Ἡ ὑπερηφάνια τῶν γονέων τῆς Λουκίλλας τοὺς ἐμπόδισεν τοῦ νὰ ἐλέγξωσι τὸν Σαιντ-Αμάν. Ἄλλ' οὗτος, μὴ ὑπορέων τὰ ψυχρὰ καὶ περίλυπα βλέμματά των, ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς οἰκίας των· καὶ τοὶ δὲ διὰ πολλὰς ἡμέρας δὲν ἠθέλησε νὰ ἴδῃ οὐδ' αὐτὴν τὴν Ἰουλίαν, ἡ ὠραιότης ὁμοῦ αὐτῆς καὶ αἱ τεχνουργαὶ δὲν ἤργησαν νὰ ἐξασκήσωσι τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἐπιρροῆαν των. Ἐώρτασαν τὸν γάμον των εἰς τὴν πόλιν Λουίγοι, καὶ πρὸς χαρὰν τῆς ματαίας Ἰουλίας, ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χαριστάτην μητρόπολιν τῆς Γαλλίας. Ἀλλὰ, πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς των, καὶ πρὸ τοῦ γάμου του, ὁ Εὐγένιος ἐσπούδασε, πρὸς καθυσύχασιν τῆς συνειδήσεώς του, νὰ προμηθεύσῃ εἰς τὸν πατέρα τῆς Λουκίλλας ἐπικερδεστέραν καὶ ἐντιμοτέραν θέσιν τῆς παρούσης, ἣν εἶχε. Κρίνειν δικαίως ὅτι ἡ Μαλίην δὲν ἠδύνατο νὰ ἴηαι ἐπὶ πολὺν χρόνον εὐτυχῆς διαμονῆ, καὶ πολὺ ὀλιγώτερον διὰ τὴν Λουκίλλαν, καὶ γνωρίζων ὅτι τὸ φιλότιμον τοῦ Κ. Λετισσέρ ἠθέλε προσβληθῆ, δεχομένου ἀπὸ τὰς χεῖρας αὐτοῦ τοιαύτην ἀναθοργίαν, ἐφύλαξε μυστικὰς ὄλας τὰς διαπραγματεύσεις, καὶ κατώρθωσεν ὥστε ὁ ἐντιμος Μαλιναῖος νὰ πιστεύσῃ, ὅτι διὰ μόνης τῆς ἀξίας του ἔλαβεν ἀκλιπίστως τοιαύτην θέσιν.

Ἰκανὸς παρήλθε χρόνος. Ἡ ταπεινὴ αὐτὴ καὶ ἀπλή ἱστορία ἀνατρέχει εἰς τρικυμιώδη τῶν χρονικῶν τοῦ κόσμου ἐποχὴν, τὴν ἀρχὴν τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως. Ἡ οἰκογένεια τῆς Λουκίλλας εἶχε μόλις ἐν ἔτος διατρίβει εἰς τὴν νέαν αὐτῆς διαμονὴν, ὅτε ὁ Λουμουριε εἰσέβηκεν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς στρατιᾶς του εἰς τὰς Κάτω Χώρας. Ἀλλὰ πῶς διήλθεν ἡ Λουκίλλα τὸ ἔτος τοῦτο; Εἶπον ὅτι εἶχε πνεῦμα φρίσει ὑψηλόν· καὶ τοὶ τρυφερὰ καὶ εὐαίσθητος, δὲν ἦτον ἀδυνάτου χαρακτῆρος. Ἀλλ' ἡ εἰς Κολωνίαν ὁδοιπορία τῆς, εἰς τὴν φαιδρὰν τῶν δεκαεπτὰ χρόνων ἡλικίαν ἀπέδειξεν, ὅτι ἐν ὑπέρχεν εἰς τὴν φύσιν αὐτὴν δύναμις οὐχὶ κατωτέρα ἐρωτικῆς ἀρσιώσεως. Ἡ θυσία, τὴν ὑποίαν ἐξετέλεσεν, ἔφερε τὴν ἀνταμοιβὴν τῆς. Πιστεύουσα, ὅτι ὁ Σαιντ-Αμάν ἦτον εὐτυχῆς, δὲν κατεδέχθη νὰ δείξῃ οὐδεμίαν μνησικακίαν. Διαμείνασα εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθίκοντος, ἐδόθη εἰς τὴν περιπαίησιν καὶ ἀνάπαυσιν τῶν γονέων τῆς καὶ εἰς τὴν θεραπείαν τῶν γηραιῶν των χρόνων. Ἡ χαρὰ τῶν ἀγαθῶν τούτων ἀνθρώπων ἦταν ἡ Λουκίλλα. Ἡ Λουκίλλα ἠσθάνετο τοῦτο καὶ ἐπαρηγορεῖτο. Ἀπαξ μόνον, διακοῦντος τοῦ ἔτους, ἤκουσε περὶ τῆς Ἰουλίας, τὴν ὁποίαν εἶδε κοινὰς τις φίλος εἰς τοὺς Παρισίους χαρίσσαν, λαμπρὰν, περισπούδαστον καὶ θαυμαζομένην. Περὶ δὲ τοῦ Σαιντ-Αμάν δὲν ἤκουσε τίποτε.

Τὸ διήγημά μου, οἰοτάτη Παρθενόπη, δὲν θέλει μὲ φέρει ἐν τῷ μέσῳ τῶν τρυφερῶν τοῦ πολέμου σκηνῶν. Δὲν ἀναφέρω τὰς σφραγὰς καὶ τὰς πολιορκίας καὶ τὸ καταπλημμυριστὸν αἷμα τὰς ὠραιᾶς ταῦτα, χιῶρας,

τὴν μεγάλην τέλος ἐκστρατείαν τῆς Εὐρώπης. Ὁ λαὸς τῶν Κάτω Χωρῶν ἦτο γενικῶς τοῦ κόμματος τοῦ Λουμουριε, ἀλλ' ἡ πόλις, ἐν ἣ ὄκουν οἱ γονεῖς τῆς Λουκίλλας, ἀντέταξε ματαίαν ἀντίστασιν εἰς τὰς ἐπιδρομὰς τοῦ γάλλου στρατηγοῦ. Αὐτὸς ὁ Κ. Λετισσέρ, παρὰ τὴν ἡλικίαν του, περιζώσθη τὸ ξίφος· ἡ πόλις ἐχυριεῦθη, καὶ ὁ ἄγριος τοῦ κατακτητοῦ στρατὸς διεχύνετο καὶ διεσκορπίζετο εἰς τὰς ὁδοὺς αὐτῆς. Ἡ οἰκία τοῦ Λετισσέρ ἐπληρώθη μεθύσων καὶ βαναύσων στρατιωτῶν. Ἡ Λουκίλλα ἔτρεμε βλέπουσα πλησιάζοντα αὐτὴν ἕνα τῶν αἵματοχορῶν τούτων στρατιωτῶν, μᾶλλον ληστήν ἢ στρατιώτην, τὸν ὁποῖον ὁ ἐπιτήδειος Λουμουριε κατέταξεν εἰς τὸν στρατὸν του, καὶ διὰ τοῦ ὁποῖου ἐσώθη πολὺ συχνότερα ἢ ἀπ' αὐτὴν τὴν σωματοφυλακὴν του. Αἱ κραυγαὶ, αἱ φωναὶ τῆς Λουκίλλας ὑπῆρξαν μάταιαι, ὅταν ἐξαίφνης οἱ ἄνδρες τῶν ὅπλων ἀνέκραξαν· ὁ ἀρχηγός, ὁ γενναῖος ἀρχηγός! Ὁ αὐθάδης στρατιώτης, κτυπηθεὶς ἀπὸ πυροβόλον, ἔπεσεν ἀναίσθητος πρὸ τῶν ποδῶν τῆς Λουκίλλας· καὶ μορφῆ τις ἐνθάδος, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἀκολουθούντων στρατιωτῶν, ἀπολάμπουσα ἐκ τῆς πολεμικῆς στολῆς ἐν μέσῳ τῆς τρυφερᾶς ταύτης σκηνῆς, ἐξυπνήσασα δι' ἐνὸς βλέμματος εἰς τὴν μνήμην τῆς Λουκίλλας, ἐστάθη πλησίον τῆς. Ὁ ὑπερασπιστής, ὁ φύλαξ τῆς τρυφεροῦς κόρης ἦτον... ὁ Σαιντ-Αμάν. Ὁ οἶκος ἐκανώθη ἐν μιᾷ στιγμῇ, ἡ θύρα ἐκλείσθη. Κραυγαὶ τότε καὶ γογγυσμοὶ, φωναὶ ἄγριαι καὶ βαναυδικὰ ἄσματα, κλαγγαὶ ὅπλων καὶ χρεμετισμοὶ ἵππων καὶ κρότοι βημάτων καὶ μουσικὴ βαρεῖα ἤχουν καὶ τραπερὸν ἐπαίουν ἐξωθεν ἀλλαλαγμόν. Ἡ Λουκίλλα τότε δὲν ἤκουε τίποτε, προσκεκολλημένη ἐπὶ τοῦ στήθους ἐκείνου, ὅστις δὲν ὤφειλε πλέον νὰ τὴν ἐγκαταλείψῃ.

Πραγματικῶς δὲ ἵνα προστατεύσῃ τοὺς φίλους του ὁ Σαιντ-Αμάν ἐτοποθέτησέ τινας τῶν στρατιωτῶν του εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπὶ δύο ἡμέρας διήγαγε πάλιν ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην μετὰ τῆς Λουκίλλας. Δὲν ἐλάλει ποτὲ οἶκον περὶ τῆς Ἰουλίας, ἀλλὰ μόνον ἀπεκρίνετο εἰς τῆς Λουκίλλας τὰς ταπεινάς καὶ δειλὰς ἐρωτήσεις τῆς περὶ τῆς ὑγείας τῆς συντόμως, ψυχρῶς, καὶ ὠμίλει μετ' ἐνθουσιασμοῦ περὶ τοῦ νέου του ἐπαγγελματος. Ἡ δόξα ἐφαίνετο ἤδη τὸ μόνον εἰδωλὸν τῆς καρδίας του, καὶ αἱ ζωογόνοι λάμψεις τῶν πρώτων ὠραίων ὀνείρων τῆς ἐπαναστάσεως ἐπλήρουν τὸ πνευμά του, ἐσπινθηροβόλου διὰ τῆς λαλίας του καὶ διεσώτιζον ἐκείνους τοὺς σκοτεινοὺς ὀφθαλμοὺς, εἰς οὓς ἡ Λουκίλλα ἐπκνέφερε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας.

Ἡ Λουκίλλα τὸν εἶδεν ἀναχωροῦντα ἐπὶ κεφαλῆς τῶν στρατιωτῶν του· ἐθάρρησε τὴν ὑπερήφανον πανοπλίαν του ἀποστίλθουσαν ἐκ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου· ἐθάύμασε τὸν ἵππον του καλπάζοντα διὰ τῆς στενῆς ὁδοῦ, καὶ εἶδε τὸ τελευταῖόν του βλέμμα πίπτον ἐπὶ τοῦ ἱλαροῦ τῆς προτώπου, ἐνῶ ἴστατο εἰς τὴν θύραν. Καὶ καθ' ἣν ὥραν ὁ ζωηρὸς στρατιώτης ἐπεφάνει μετὰ φωνῆς τρυφεροῦς τὸν ἀποχαιρετισμὸν του, ἡ Λουκίλλα ἐφαντάσθη, ὅτι ἐπὶ τοῦ προσώπου του διέκρινε βλέμματα βαθυτάτης καὶ τρυφερᾶς εὐ-

γνωμοσύνης, ἅτινα ἀνεπόλησαν εἰς τὴν μνήμην τῆς τῆν ὠραιότεραν τῆς ζωῆς τῆς ἐποχῆν.

Ἔιχε δίκαιον ἡ μαλιναία κόρη. Ὁ Σαιντ-Ἀμάν πρὸ καιροῦ εἶχε διακρίνει τὸ ἀληθές τοῦ ψευδοῦς ἀνθρώπου, καὶ συνηθάνθη ὅτι ἐν τῇ Ἰουλίᾳ, ἡ Λουκίλλα ἦτο ἐντελῶς ἐκδεδικημένη. Ἀλλ' εἰς τὴν ἐξαψίν καὶ θερμὴν τοῦ πολέμου κατέπνιξε τὸν θλιβερόν τουτον στοχασμόν, τὸν ὀξύτατον πάντων, καὶ τὸν ἐνταρκοῦντα τρόπον τινὰ τὰς πικρὰς λέξεις «ΕἶΝΑΙ ΑΡΓΑ!»

Παρῆλθον χρόνοι πολλοί. Εἰς τὴν γαλήνιον καὶ ταπεινὴν τῆς Λουκίλλας ζωὴν ἡ λαμπρὰ ἐμφάνισις τοῦ Εὐγένιου παρίστατο ὡς ὄνειρόν τι, ὡς μηδέποτε ὄραθέν.

Ὁ ἀστὴρ τοῦ Ναπολέοντος ἀνέτελλεν ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα, τοῦ νεαροῦ στραδίου τοῦ ἡ ἐποποιία ἤρχιζον, ἡ δὲ ἐκστρατεία τῆς Αἰγύπτου ὑπῆρξεν ἡ πολύστομος φήμη τῆς λαμπρᾶς ἐκείνης καὶ μετεωροφώτου ἐπιτυχίας, ἥτις ἐξήστραψεν ἀπὸ τοῦ ζόφου τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως.

Συμπεραίνεις, ἐραμίχ φίλη, ὅτι οὐχὶ ὀλίγοι ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, ὡς καὶ ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ στρατοῦ ἐπανῆλθον ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου εἰς τὰς ἐστίας τῶν πενηρωμένοι τὴν ὄρασιν, ἐκ τῆς ὀφθαλμίας τοῦ ξηροῦ τούτου κλίματος. Τινες τῶν συμπολιτῶν τῆς Λουκίλλας νέοι, κατατρυχθέντες εἰς τὰς φάλαγγας τοῦ Ναπολέοντος, ἐπανῆλθον οἰκαδὲ ἔχοντες ἀμαυρωθεῖσαν τὴν ὄρασιν, ἕνεκα τῆς θλιβερᾶς ταύτης νόσου· τῆς Λουκίλλας αἱ ἐλεημοσύναι, τῆς Λουκίλλας αἱ βαήθειαι, καὶ τῆς Λουκίλλας ἡ γλυκεία φωνὴ ἦσαν πρόχειροι πάντοτε ἀνακουφίσεις εἰς τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους ἀσθενεῖς, ἡ κοινὴ τῶν ὁποίων συμφορὰ ἔθιγε πάντοτε χαρδὴν συμπαθείας εἰς τὴν καρδίαν τῆς.

Ἐίχεν ἤδη ἀποθάνει ὁ πατὴρ τῆς Λουκίλλας, ἥτις μείνασα μόνη μετὰ τῆς μητρὸς περιεποιεῖτο προθύμως μετ' αὐτῆς τοὺς προθεδηκότας τὴν ἡλικίαν ἀσθενεῖς. Ἐνῶ δ' ἐσπέραν τινὰ ἐκάθηντο ἐργαζόμενοι, ἡ Κ. Λετισσέρ εἶπε μετὰ τινὰ σιωπῆν.

« Ἐπιθυμῶ πολὺ, ἀγαπητὴ μου Λουκίλλα, νὰ πεισθῆς εἰς τὸ νὰ συζευχθῆς τὸν Ἰουστίνον. Σὲ ἀγαπᾷ ὁ Ἰουστίνος, καὶ τώρα ἐνῶ εἶσαι ἀκόμη νέα καὶ ἔχει ἐνώπιόν σου πολλὰ ἀκόμη ἔτη, δύνασαι νὰ συλλογισθῆς, ὅτι ἔταν ἀποθάνω θέλεις μείνει μόνη. »

« Ὡ παῦσε φιλόστοργός μου μητὴρ! τώρα πλέον δὲν δύναμαι ποτε νὰ ὑπανδρευθῶ. Ὅσον δὲ περὶ τοῦ ἐρωτός, ὅταν ἐνθυμηθῶ τὸ πικρὸν σχολεῖον εἰς ὃ ἔμεινον νὰ γνωρίζω ἑμαυτὴν, δὲν δύναμαι ν' ἀπατηθῶ ἐκ νέου. »

« Ἀγαπητὴ μου κόρη, δὲν γνωρίζεις τὸν ἑαυτὸν σου. Ἐάν ὁ Ἰουστίνος δὲν σὲ ἀγαπᾷ, ποτὲ γυνὴ δὲν ἠγαπήθη, καὶ ποτὲ ἐραστῆς δὲν ἠσθάνθη θερμότερον ἐρωτὰ καὶ ἀληθέστερον. »

Ταῦτο ἦτον ἀληθές, ὄχι ἐκ μέρους τοῦ Ἰουστίνου μόνου· διότι αἱ σεμναὶ ἀρεταὶ τῆς Λουκίλλας, ἡ ἀγαθότης τοῦ χαρακτῆρός τῆς καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς κυματοῦσα γυναικεία χάρις, διαχειομένη ἐφ' ὅλων αὐτῆς τῶν κινημάτων συνετέλεσαν εἰς τὴν δούλωσιν τῆς καρδιῶν πολλῶν, ὡς ἂν ἦτο ἡ κόρη αὐτῆ ἀληθῶς ὠραία. Ἀπορρίψασα πάσας τὰς περὶ γάμου

προτάσεις μετὰ φρίκης, δὲν ἔδειξεν ἐλάχιστον παλμόν ματαιότητος. Ἐνθυμηθεὶς τις, ὀχληροτέρα, ἀλλὰ καὶ ἀγαπαιότερα ἀπέστρεψε τὴν προσοχὴν αὐτῆς εἰς ὅλων τῶν λοιπῶν ἀντικειμένων· ἱερὸν δὲ τι ἐνυπάρχον εἰς τὴν ἀνάμνησιν ταύτην ἐφαίνεται ἐπέγγον τὴν καρδίαν τῆς πικρῶς, ὅτε καὶ διὰ μόνης τῆς ιδέας ἡ Λουκίλλα ἐφαντάζεται ἐξαιφθὲν τὸ παρελθὸν διὰ νέας τινὸς συμπαθείας.

« Πιστεύω », ἐξηκολούθησεν ἡ μητὴρ τῆς παιλυπος, « ὅτι τὸν ἀγαπᾷς ἀκόμη καὶ δὲν τὸν λητμονεῖς ποτὲ αὐτόν, παρ' οὗ καὶ μόνου ἐλάβες τὸ αὐστηρότατον ἐπὶ γῆς μάθημα τῆς ἀχαριστίας. »

« Ὅχι, μητὴρ μου, λανθάνεσαι », εἶπεν ἡ Λουκίλλα, ἐρυθρίασασα καὶ λεπτῶς στεναίξασα, « ὁ Εὐγένιος ἐνυμφεῖθαι ἄλλην. »

Ἐνῶ τοιοῦτοτρόπως συνωμίλουν, ἤκουσαν ἐλαφρὸν καὶ δειλὸν κτύπημα ἐπὶ τῆς θύρας· ἡ θύρα ἠνοίχθη. « Ἰδοὺ, αὐτὴ εἶναι κύριε ἡ οἰκία, » εἶπε μικρὸς τις ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος μετὰ τραχείας φωνῆς. « τῆς Κυρίας Λετισσέρ, καὶ ἰδοὺ ἡ κυρία Λουκίλλα! » Ἐψηλή τις μορφή, συνεσκατισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχουσα καὶ μακρὸν στρατιωτικὸν ἐπενδύτην φοροῦσα, ἐστάθη ἐντὸς τοῦ θαλάμου. Αἰφνιδίως πληγὴ διεπέρασεν τὴν καρδίαν τῆς Λουκίλλας. Ὁ εἰσελθὼν ἔτεινε τοὺς βραχίονάς του· « Λουκίλλα! » εἶπεν ἡ μεγαγχολικὴ φωνή, ἥτις συνεκρότησε τὴν μουσικὴν τῆς πρώτης νεότητός τῆς. « Ποῦ εἶναι ἡ Λουκίλλα! φεῦ! ἡ Λουκίλλα δὲν ἀναγνωρίζει τὸν Εὐγένιον Σαιντ-Ἀμάν; »

Καὶ τῶνόντι, αὐτὸς ἦτο. Εἰς περίπτωσιν ὀλεθρῆν, ὁ φλογερὸς ἥλιος καὶ ἡ καυστηρὰ ἐπιφάνεια τῆς ἀμμου τῶν αἰγυπτιακῶν πεδιάδων κτεπέκραναν τὸν νέον στρατιώτην εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ σταδίου του, διὰ δευτέρου, καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἀθεραπεύτου τυφλώσεως! Ἐπανῆλθεν εἰς Γαλλίαν ἵνα εὕρῃ τὴν πατρίδα του· ἡ Ἰουλίᾳ δὲν ὑπῆρχε πλέον· αἰφνιδίως τυρετός τὴν ἐθέρισεν ἐν μέσῳ τῆς νεότητός τῆς. Ἐτίτησε λοιπὸν τὴν ὁδὸν τὴν ἀγούσαν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Λουκίλλας, διὰ νὰ ἴδῃ ἐάν μίᾳ εἰσέτι ἐλπὶς τῆ ἔμεναν ἐπὶ γῆς!

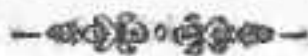
Καὶ ὅταν μεθ' ἡμέρας, ταπεινῶς καὶ ἐμπαθεῶς ἀνένευσέ τινος ἀρχαίας προτάσεις, ἡ καρδίᾳ τῆς Λουκίλλας ἐκλείσθη εἰς τὰς παρακλήσεις του; Ἐνθυμηθῆ ἡ ὑπερηφάνειά τῆς τὴν πληγὴν τῆς; ἐπανῆλθεν εἰς τὴν προτέραν τοῦ ἀποσκήρτησιν, καὶ ἀπεκρίθη εἰς τὴν σιγαλὴν ἱεσσίαν τοῦ περιλύπου ἐρωτός τῆς, « ὑπῆρξες προηπατημένη; » Ἡ φωνὴ ὁμῶς αὐτῆ καὶ οἱ σκοτεινοὶ ὀφθαλμοὶ ἐλάλουν πρὸς αὐτὴν μετὰ πάθους ἀκαταμαχήτου. « Τῶ εἶμαι ἐκ δευτέρου ἀναγκασία, ἦτον ὁ μόνος στοχασμὸς τῆς. « Ἐάν τὸν ἀποβάλλω, τίς θέλει τὸν περιθάψει; » Ὁ στοχασμὸς αὐτός ἐκκύνισε τὴν διαγωγὴν τῆς καὶ ἐπανεφέρειν εἰς τὴν ψυχὴν τῆς ὅλας τὰς λάμψεις τοῦ τετραυματισμένου, ἀλλ' ἀνικητοῦ καὶ ἀναφαιρέτου ἐρωτός! Ἡ ἰδέα αὐτῆ ὠδήγησεν ἀμφοτέρους εἰς τὸν βωμόν, ἐνθα ἡ Λουκίλλα συνεδέθη μετ' αὐτοῦ με δεσμόν τοσοῦτον μᾶλλον ἱερὸν ὅσον πρὸ καιροῦ εἶχεν ὑπὸ τῆς τύχης δακιμασθῆ.

Καὶ ἡ Λουκίλλα εὕρεν, εἰς τὸ μέλλον, ἀντρεψί-

βίην, τὴν ὁποίαν ὁ κοινὸς κόσμος δὲν ἠδύνατό ποτε νὰ ἐννοήσῃ. Μετὰ τῆς τυφλώσεώς του ἐπανήλθον δὲ λαί αἱ ἰδέει, ἅς κατὰ πρῶτον εἶχεν ἐξυπνίσει εἰς τὴν μνήσῃ τοῦ Βύγενίου καρδίαν. Πάλιν συνεκινῆθη ἀπὸ τὸ βηματισμὸς τῆς· πάλιν παρεπονέθη διὰ μιᾶς στιγμῆς ἀπουσίαν ἀπὸ πλησίον του· πάλιν ἡ φωνὴ τῆς διεσκέδασεν τὰ νέφη τοῦ μετώπου του καὶ πάλιν ἡ παρουσία τῆς ἀπετέλεσε χαρὰν καὶ ἔφερε εὐαί. Ὁ Βύγενιος δὲν ἐστέναζε πλέον διὰ τὴν τυφλωσίν του, δεχθεὶς μετ' ἀφοσιώσεως καὶ ὑποκλίσεως τὴν δυστυχίαν ταύτην, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν γαλήνην ἐκείνην τῶν στοχασμῶν, ἧτις ἐξόχως χαρακτηρίζει τὸν τυφλόν. Ἴσως ἀφοῦ ἰδῶμεν τὸν ἐνεργητικὸν κόσμον, καὶ ἀφοῦ αἰσθανθῶμεν τὰς ἡδονὰς του, δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν μετὰ γαλήνης τὸν ἀποκλεισμὸν του καὶ καθὼς τὸ μοναστήριον, ἀπομακρύνον τὴν ἔλπίδα τῆς ἐλπίδος μας, εἶναι γλυκὺ εἰς τὴν ἐνθύμψαίν μας, οὕτω καὶ ἡ σκοτία στερεῖται τῆς φρίκης τῆς, ὅποταν ἡ πείρα, ἡ ἐργασία καὶ ἡ λάμψις τῆς ἡμέρας μας ἀπαυδῶσιν. Ἐνῶ δὲ προεχώρουν εἰς τὴν ζωὴν, συνησθάνοντο ἀμοιβαίως τὸν συνδέοντα αὐτοὺς σύνδεσμον· ἡ Δουκίλλα ἐνδυναμουμένη ὁσημέραι ὠδήγει τὸν τυφλὸν Σάλιντ-Ἄμάν, καὶ ἐνεποιεῖ αὐτῷ καρτερίαν αὐτοῦ δὲ ἡ καρδία ὑπερεξεχειλίζει ἀπὸ αἰχρῶσαν εὐγνωμοσύνην. Καὶ δὲν ἦτο προσέτι μικρὸν τὸ ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ τὰς ρυτίδας τοῦ χρόνου, εἰπὶνες ὄργανον τὸ μέτωπον καὶ ἐμάραινον τὴν τρυφερότητα τοῦ θελκτικῆς ἐκείνου μειδιάματος.

Τέλος πάντων, φιλότατη Περθενοῖτη, φθάσαντες συγχρόνως εἰς τὸ πέρας τοῦ βίου, ἀπέθανον πλήρεις ἀγαπῆτου καὶ γαληνιαίας εὐτυχίας καὶ ἐτάφησαν εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ μνήμα.

ΠΕΡΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΖΩΗΣ.

Ἰπάρχει κοινὴ τις γνώμη ὅτι κατὰ τὴν πρώτην ἡλικίαν τοῦ κόσμου οἱ ἄνθρωποι ἔζων βίον τελειότερον, ὅτι εἶχον ἀνάστημα γιγάντειον καὶ ἰσχυρὸν ἡράκλειον, καὶ ὅτι ἐφθانون εἰς γῆρας βαθύτατον.

Τοιοῦτοτρόπως διηγοῦνται μετὰ σπουδαιότητος ὅτι ὁ Ἀδάμ, ὁ πρῶτος ἡμῶν προπάτωρ, εἶχεν 900 ἐκατοστύων πῆχυν ἀνάστημα. Ἀλλ' ἡ σοφὴ καὶ διορατικὴ τῶν νεωτέρων φυσικῶν κριτικὴ, δὲν εὔρεν εἰς τὰ ὑποτιθέμενα ὡστὲ τῶν γιγάντων εἰμὴ ὡστὰ ἱεροκέρων καὶ ἐλεφάντων, καὶ οἱ θεολόγοι, φωτισθέντες ἐκ τούτου, ἀπέδειξαν ὅτι ἡ χρονολογία τῶν παναρχαίων ἐκείνων χρόνων ἦτο πολὺ διάφορος τῆς ἡμετέρας. Ὁ Ἐνσλέρος πρὸ πάντων ἀπέδειξε πολὺ πιθανόν, ὅτι ὁ ἐνιαυτὸς τῶν προγόνων τοῦ Ἀβραάμ συνέκειτο ἐκ τριῶν μηνῶν μόνον, ὅτι μετὰ τὸν πατριάρχην τούτον πύξην εἰς ὀκτώ, καὶ ὅτι μετὰ τὸν Ἰωσήφ

μόνον συνεπληρώθη ὁ ἀριθμὸς τῶν δώδεκα. Ἡ εἰκασία δὲ αὕτη φαίνεται τοσούτω παραδεκτῆα, ὡσὺ ἀκόμη καὶ σήμερον ὑπάρχουσιν ἐν τῇ Ἀσίᾳ λαοὶ τῶν ὁποίων ὁ ἐνιαυτὸς συνίσταται ἐκ τριῶν μηνῶν μόνον, καὶ ἠθέλομεν εὔρεθῆ ἀνευ τῆς εἰκασίας ταύτης εἰς μεγάλην ἀμυχανίαν πῶς νὰ ἐννοήσωμεν διὰ τί ἀμέσως μετὰ τὸν κατακλυσμὸν συνετηθή κατὰ τὸ ἔμισον ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων. Δὲν θὰ ἦτο ὀλιγώτερον δύσκολον νὰ ἐννοήσωμεν διὰ τί οἱ πατριάρχαι δὲν ἐνυμφεύοντο, εἰμὴ 60, 70, καὶ 100 πολλάκις ὄλων ἐτῶν γινόμενοι, δυσκολία, ἧτις ἐξ ἐναντίας διαλύεται ἀμ' ἀφ' οὗ περιστείλωμεν τὸν ἀριθμὸν τούτων τῶν ἐνιαυτῶν κατὰ τὸν τύπον τοῦ Ἐνσλέρου· διότι ἐξἄγομεν τότε τοὺς ἀριθμοὺς τούτους ἡλαττωμένους εἰς τὸν ὄρον τῶν 20 ἢ 30 ἐτῶν, καθ' ὃν καὶ σήμερον συνήθως νυμφεύομεθα. Ὁ νέος οὗτος ὑπολογισμὸς δίδει διάφορον ὄλως μορφήν εἰς τὴν ἀρχαίαν ἱστορίαν· διότι τὰ μὲν 1600 ἔτη τὰ πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ, εὔρισκονται περισταλμένα εἰς 414 μόνον, τὰ δὲ 900 τοῦ Μαβουσαλα, ἡ ἐκτενεστέρα ἡλικία ἧς ποτε ἐμνήσθη ἡ ἱστορία, εἰς 200 μόνον, ἧτοι εἰς ἡλικίαν οὐχὶ ἀπολύτως ἀπίθανον, διότι καὶ εἰς τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους ἐφάνησαν ἄνθρωποι προσεγγίσαντες αὐτήν.

Καὶ παρὰ τῇ ἐξωτερικῇ ἱστορίᾳ γίνεται ὡσαύτως λόγος πολὺς, κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, περὶ ἡρώων καὶ βασιλέων Ἀρκάδων, οἵτινες ἐζῆσαν ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας, πράγμα, τὸ ὅποσον ἐξηγεῖται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀβραάμ, τὴν μόνην ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ ἱστορία ἀρχεῖται προσλαμβάνουσα τὸν χαρακτῆρα τοῦ κύρους καὶ τῆς αξιοπιστίας, εὔρισκόμεν παραδείγματα μακροβιότητος, ἅτινα δὲν ἔχουσι πλέον τι τὸ παράδοξον, καὶ ἠθέλον καὶ σήμερον ἀκόμη ἀναφαίνεσθαι, ἂν ἐμιμούμεθα τὴν λιτότητα τῶν πατριαρχῶν, τὰ ἀπλᾶ ἦθη καὶ τὸν νομάδα ἐκείνων βίον.

Ἡ ἱστορία τῶν Ἰουδαίων μᾶς παρέχει τὰ ἀκόλουθα· Ὁ Ἀβραάμ, ἀνὴρ πεπροικισμένος με ψυχὴν γενναίαν καὶ ἰσχυράν, ὡςτις ἐτελεσφόρει εἰς πάσας αὐτοῦ τὰς πράξεις ἐφθασε τὴν ἡλικίαν τῶν 175 ἐτῶν. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἰσαάκ, φίλος καὶ αὐτὸς τῆς εἰρήνης, τῆς ἀναπαύσεως καὶ τῆς σωφροσύνης, ἐζῆσεν 180 ἔτη· ὁ Ἰακώβ, φίλος ἐπίσης τῆς εἰρήνης ἀλλὰ πανούργος, 147· ὁ πολεμικὸς Ἰσμαήλ, 137· Σάρα, ἡ μόνη γυνὴ τῶν παναρχαίων ἐκείνων χρόνων, τῆς ὁποίας ἡ ἡλικία περιεσώθη ἐν τῇ ἱστορίᾳ, 127· ὁ Ἰωσήφ τέλος, ἀνὴρ πλήρης εὐφυΐας, πολιτικὸς ἐπιτήδειος, καὶ δυστυχῆς μὲν κατὰ τὴν νεότητά αὐτοῦ, τιμηθεὶς δὲ κατὰ τὸ γῆρας, 110.

Ὁ Μωϋσῆς, ἀνὴρ μεγαλοφυΐς καὶ δραστηριώτατος, ὁ ὀλίγων μὲν ῥητῆρ, πολλῶν δὲ πρακτῆς ἔργων, καὶ τοι πολλὰ μοχθήσας καὶ μεριμνήσας, παρέτεινε τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἐπὶ 120 ἔτη παραπονεῖται ὁμοίως ὅτι ἡ ἡλικία τοῦ ἀνθρώπου δὲν διαρκεῖ συνήθως ὑπὲρ τὰ 70 καὶ εἰς ἀνώτατον ὄρον τὰ 80 ἔτη. Ἄρα καὶ πρὸ 30 αἰῶνων βλέπομεν τὰ πράγματα, τούλαχιστον ὡς πρὸς ταῦτα, ἀπολύτως ὡς καὶ σήμερον γινόμενα.

Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, ἀνὴρ δραστήριος καὶ φιλοπό-